

گفتگویی با دکتر مردانیان؛

بنیان گذار بخش IVF دانشگاه علوم پزشکی اصفهان

سونوگرافی واژینال از تخمدان در چند نوبت) مشخص می شود. اسپرم همسر پس از شستشو و جدا سازی، همزمان با تخمک گذاری زن به صورت سرپایی با کاتتر خاص وارد حفره رحم می شود. این درمان در موارد مختلفی از جمله نازایی با علت نامشخص و بعضی از اختلالات اسپرم مورد استفاده قرار می گیرد. این روش معمولاً تا ۴ بار انجام می شود و احتمال حاملگی پس از چهار دوره حدود ۳۵٪ است.

روش های کمک باروری ART

IVF: لقاح خارج رحمی یا باروری در محیط آزمایشگاه. این روش بسیار موثر و نسبتاً بی خطر بوده و در مواردی که لوله های رحمی آسیب دیده باشند روش انتخابی محسوب می شود. هر چند در مشکلات تخمدانی، اندومتریوز و ناباروری با علت مردانه نیز از این روش استفاده می کنند. در این روش ابتدا از داروهای تحریک تخمک گذاری برای تولید تعداد کافی تخمک استفاده می شود. هنگامی که اندازه فولیکول ها به حد مطلوب جهت تخمک گذاری رسید (۱۸ الی ۲۲ میلیمتر) آمپول هاش سی جی تزریق و ۳۶ ساعت بعد با استفاده از سوزن مخصوص به وسیله سونوگرافی از طریق دیواره واژن تخمک ها جمع آوری می شوند. همزمان نمونه اسپرم همسر پس از آماده سازی و شستشو، در محیط آزمایشگاه در مجاورت تخمک قرار داده می شود تا لقاح در محیط آزمایشگاه صورت گیرد. روز بعد از بارور شدن تخمک ها، جنین های مناسب به صورت سرپایی با کاتتر مخصوص به داخل رحم انتقال داده می شود.

میکرواینجکشن (ICSI): تفاوت میکرو اینجکشن با IVF این است که در آزمایشگاه هر یک اسپرم سالم و طبیعی به داخل سیتوپلاسم یک تخمک تزریق می گردد. از زمان تشکیل جنین دو سلولی به بعد بسته به تصمیم آزمایشگاه، جنین یا جنین های مناسب به داخل رحم انتقال داده می شود. اندیکاسیون انجام این کار موارد پیشرفته نازایی مردانه و شکست IVF مکرر، اندومتریوز است. وی در ادامه گفت: با تولد اولین نوزاد حاصل از IVF مرکز به نام ابوالفضل و اولین نوزاد حاصل از IUI مرکز به نام علی این بخش علیرغم مشکلات موجود رسمیت یافت.

مردانیان در پایان تأکید کرد: همزمان با شرکت در کنگره های داخلی و خارجی از کشور و چاپ مقالات متعدد در مجلات داخلی و خارجی و تشکیل جلسات علمی و همایش ها در راه ارتقای علمی بخش قدم های خوبی برداشته شد.

دکتر فرحناز مردانیان، متخصص زنان و مامایی، فلوشیپ نازایی و عضو هیئت علمی دانشگاه علوم پزشکی اصفهان، مهمان غرفه ماهنامه تشخیص آزمایشگاهی در کنگره رویان بود. معرفی و دادن چند نسخه از ماهنامه، باب آشنایی ما را برای مصاحبه با او باز کرد.

به گفته او هدف و علاقه اش به بیماران نابارور و تمرکز درمان آنان برای جلوگیری از اتلاف وقت و هزینه بیماران، باعث ادامه تحصیل وی در رشته IVF شد. او در سال ۷۷ به عنوان اولین فلوشیپ دانشگاه علوم پزشکی اصفهان در رشته نازایی و IVF، فارغ التحصیل شد و به دنبال آن رسالتی را برعهده گرفت. وی افزود: روزهای پر تلاش و فعالیت مستمر حتی آخر هفته ها در جهت ایجاد تحولی نو برای بیماران نابارور در پیش بود. آماده سازی و شروع به کار بخش آسان نبود. ابتدا دغدغه محل بخش که باید به نحوی می بود که دسترسی آسان بیماران و مراجعه کنندگان را در پی داشته باشد. نهایتاً محلی در بیمارستان شهید بهشتی اصفهان که پاپیون پزشکان بود در نظر گرفته شد و پس از پیگیری فراوان جهت تصویب طرح آن، عملیات ساختمانی و تغییر کاربری آغاز شد و حالا نوبت تهیه وسایل و امکانات بخش بود تا بخش IVF به عنوان اولین بخش IVF دانشگاهی (و دولتی) با هزینه دولتی در جهت رفاه مراجعه کنندگان تأسیس شود.

مردانیان که بنیان گذار بخش IVF دانشگاه علوم پزشکی اصفهان است می گوید: راه طولانی در پیش داشتیم ولی بهترین کار را کردیم، با هم از هیچ شروع کردیم و علیرغم مشکلات و سدهای موجود از پای نیاستادیم. در موقعیتی که بخش دولتی هیچ امکاناتی نداشت و مسائلی کمرشکن بود بخشی به پا کردیم که پذیرای بیماران کم بضاعت و بی بضاعت بود و با کمترین هزینه، مسیر درمان را تقبل می کرد. در اینجا از زحمات رئیس وقت دانشگاه، بیمارستان و همکارانش تشکر می کنم.

او که مدتی به عنوان رئیس بخش زنان و سپس رئیس بخش نازایی مشغول به کار بوده است از خاطراتش راجع به خانمی روستایی با لباس های کهنه، نگران و خسته از هزینه درمان می گوید که وقتی از امکان ادامه درمان در بخش دولتی و با کمترین هزینه ممکن اطمینان حاصل می کند، اشک شوق در چشمانش حلقه می زند تا آن خانم استاد دانشگاهی که محدود بودن وقتش جهت پیگیری مراحل درمان مهم ترین دغدغه اش است و تقاضای انجام آخرین مرحله درمان و تسریع کار را دارد. از لرزش صدای بیمار وقتی که جواب مثبت را می آورد تا اشک های بی اختیار جاری اش از شوق بیماری که پس از هجده سال جواب مثبت می گیرد تا مادرانی که پس از گذشت چندین سال از تولد نوزادشان، هنوز برق شادی پیروزی در چشمانشان می درخشد.

فرحناز مردانیان درباره انواع روش های رایج درمان ناباروری در ارتباط با آزمایشگاه توضیح داد: در روش IUI، داروهای تحریک تخمک گذاری جهت خانم تجویز می شود و زمان تخمک گذاری خانم (به وسیله